

Tierp den 2004-08-26

LSS Riktlinjer

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Innehållsförteckning

Riktlinjer för biståndsbedömning av insatser enligt LSS

1	1 § LSS Personkretsar	sid	3
2	Vårdnadshavare		3
3	65- års gränsen		3
4	Sekretess		3
5	Inriktningsmål		4
6	Vård och Omsorgs övergripande uppdrag		4
7	Biståndsenhetens uppdrag		4
8	Verksamhetens mål 5-6 § § LSS		4
9	Rätten till insats		4
10	Insatser enligt LSS 9§ punkt 9§1		5
11	Individuell Plan 10§ LSS		7
12	Semesterresa		7
13	Ansökan		7
14	Förhandsbesked 16 § LSS		8
15	Handläggning av LSS ärenden		8
16	Insatsmätning		9
17	Litteraturförteckning		10

Riktlinjer för verkställighet av insatser enligt LSS.

1	Funktionshindradeomsorgens uppdrag	sid	11
2	Riktlinjer för verkställighet av insatser		11- 13
3	Verkställighet av beslut		13

Kvalitetssäkring

Detta dokument revideras en gång per år.

Arbetsgrupp

Carlsson Helena, enhetschef, gruppboende, Funktionshindradeomsorgen
Dahlin Hans, tf. verksamhetschef Funktionshindradeomsorgen
Ivarsson Susanne, LSS handläggare Biståndsenheten
Johansson Åsa , bitr enhetschef, daglig verksamhet, Funktionshindradeomsorgen
Näsström Anna, chef Biståndsenheten

Riktlinjer för biståndsbedömning av insatser enligt LSS

1 1§ LSS Personkretsar

Lagen omfattar tre olika personkretsar. Personkrets 1 och 2 är diagnosstyrda. Personkrets 3 utgår ifrån behovet hos den enskilde oavsett vilket skada, sjukdom eller funktionsnedsättning som orsakat behovet.

Grupp 1: Omfattar personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd. Autism och autismliknande tillstånd innebär djupgående störning i fråga om social förmåga, kommunikation och beteende. Autism kan vara förenad med nedsatt begåvningsnedsättning men behöver inte vara det. Personer med Aspergers syndrom ingår i denna personkrets.

Grupp 2: Omfattar personer som har betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom. Med vuxen ålder menas tiden efter utvecklingsåren dvs. från ca 16 år.

Grupp 3: Omfattar personer med varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande. Funktionshindret måste vara stort, ge betydande svårigheter att klara den dagliga livsföringen och innebära ett omfattande behov av stöd och service. Samtliga av dessa kriterier ska vara uppfyllda.

2 Vårdnadshavare

Vårdnadshavare till barn med funktionshinder har, liksom andra vårdnadshavare, ansvar enligt föräldrabalken för barnets personliga förhållanden och skall se till att barnets behov blir tillgodosedda. Det hjälpbehov och de insatser som går utöver vad som är normalt för ett barn ifrågavarande ålder utgör grunder för bedömning av stödinsatser.

3 65- års gränsen

Det finns ingen åldersgräns för LSS insatser, däremot måste insatsen personlig assistans enligt LSS och LASS vara sökt före 65-årsdagen. Den som redan har beslut om assistans behåller beviljade timmar efter fyllda 65 år, däremot kan inte timantalet utökas.

4 Sekretess

I 7kap 4 § Sekretesslagen sägs att sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller honom närstående lider men.

5 Inriktningsmål

En trygg vård och omsorg till dem, som behöver det. Insatserna skall präglas av engagemang, kompetens och kontinuitet samt ges med respekt för den enskildes självbestämmande och integritet.

Funktionshindreomsorgen skall tillhandahålla insatser så att de ökar den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Insatserna ska ha en aktiverande prägel med yttersta syfte att även den som har omfattande funktionshinder i största möjliga utsträckning skall kunna bo självständigt och arbeta som andra. Insatserna ska alltså inte ges i formen av ett beskyddande omhändertagande där den enskilde själv bara spelar en passiv roll.

Kvalitet utifrån medborgarperspektivet är kännetecknande för all verksamhet.

6 Vård och Omsorgs övergripande uppdrag

Vårt uppdrag är att tillgodose äldre och funktionshindrades individuella behov av vård, omsorg, rehabilitering och habilitering i Tierps kommun.

7 Biståndsenhetens uppdrag

Att utreda, bedöma och besluta om behov enligt gällande lagstiftningar och riktlinjer.

8 Verksamhetens mål 5-6 §§ LSS

Verksamhet enligt denna lag skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet, grundad på respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. De bärande principerna är:

- tillgänglighet
- inflytande
- delaktighet
- självbestämmande
- helhetssyn
- kontinuitet

9 Rätten till insats

7 § LSS "Den enskilde skall genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna skall vara varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva självständigt liv"

Handikapplagen LSS, K. Grunewald & C Leczinsky

Personer som tillhör LSS personkrets har inte automatiskt rätt till insatserna i LSS. Först måste det konstateras att den enskilde är i behov av insatsen och att behovet inte tillgodoses på annat sätt. Detta kallas ibland för "§ 7 –prövning" och är ett nödvändigt led i handläggningen. Vid bedömning av om den enskilde är i behov av insats ska jämförelse göras med den livsföring som anses normal för personer i samma ålder. Vidare räcker det inte med att behovet kan tillgodoses på annat vis. Behovet ska faktiskt vara tillgodosett på angivet sätt. Häri ligger en av de mer betydande skillnaderna mellan LSS och SoL.

För att ha rätt till prövning till insats enligt LSS måste den enskilde tillhöra någon av personkretsarna. Det avgörs av handläggare om den enskilde uppfyller kriterierna för personkrets. Underlag för bedömning är bland annat läkarutlåtande och/eller utredning av psykolog.

Personer som omfattas av LSS har rätt till insatser i form av särskild stöd och service enligt § 9 punkt 1-9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om behovet inte tillgodoses på annat sätt. Personer som tillhör grupp 1 och 2 har även rätt till daglig verksamhet enligt punkt 10. Varje insats enligt §9 LSS prövas individuellt.

10 Insatser enligt LSS 9§ punkt 1-10

9:1 Råd och personligt stöd

För rådgivning och personligt stöd svarar landstingets Habilitering. Här finns bland annat kurator, psykolog, sjukgymnast, förskolekonsulent, logoped och arbetsterapeut. Det finns olika team med specialkompetens för barn, ungdomar och vuxna.

9:2 Personlig assistans

Personer under 65 år med stora funktionshinder kan ansöka om personlig assistans. Om den enskilde själv inte kan uppfylla de grundläggande behov som är: hjälp med personlig hygien, behov av hjälp med måltider (vid själva intagandet av föda), behov av hjälp med på-avklädande, behov av annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade eller behov av hjälp med att kommunicera med andra. Dessa kriterier ligger till grund för bedömning av personlig assistans.

Personlig assistans i gruppbostad, daglig verksamhet, förskola samt skola beviljas normalt inte.

Om behovet av personlig assistans överstiger 20 timmar per vecka skall ansökan göras hos Försäkringskassan, en ansökan enligt LASS, lagen om assistansersättning.

Om behovet är mindre än 20 timmar per vecka vänder man sig till Biståndsenheten.

Biståndsenheten, Tierps kommun, tillämpar samma kriterier som Försäkringskassan vid utredning av personlig assistans. Personer över 65 år som har beviljad personlig assistans har kvar rätten till insatsen även efter 65 år.

9:3 Ledsagarservice

Ledsagning är till för den som behöver hjälp med att komma ut på fritids- och kulturaktiviteter eller för att kunna delta i samhällslivet. Denna insats gäller normalt inte enskild som bor på gruppbostad eller korttidsvistelse.

9:4 Kontaktperson

En kontaktperson är en medmänniska som ger ett personligt stöd och fungerar som en vän. Kontaktperson är ett icke professionellt stöd och det finns inget krav på formell yrkeskompetens. En viktig uppgift för kontaktpersonen skall bland annat vara att bryta den funktionshindrades isolering.

9:5 Avlösarservice i hemmet

Den som vårdar en funktionshindrad familjemedlem i hemmet kan få avlösning genom att en person kommer hem till familjen och ger omvårdnad till den funktionshindrade. Avlösning kan ges regelbundet eller som insats vid akuta uppkomna behov.

9:6 Korttidsvistelse utanför det egna hemmet

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet är till för att den funktionshindrade ska få miljöombyte och rekreation samt ge anhöriga möjligheter att få avlastning. Korttidsvistelse kan ges på korttidshem, hos en stödfamilj eller i form av lägerverksamhet. Beslutet anges i antal dygn per år.

Korttidsvistelse kan beviljas som regelbunden insats eller som insats vid akuta uppkomna behov. Denna insats kan beviljas barn, ungdom och vuxna. I korttidsvistelse ingår omvårdnad, fritid och kultur som en del av insatsen.

Tierps kommun har inte hälso- och sjukvårdsansvar enligt 18 § HSL för dessa verksamheter, detta gäller även koloniverksamhet samt lägervistelse.

9:7 Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Korttidstillsyn kan beviljas barn och ungdom över 12 år och täcker tid före och efter skolans slut samt lov. Tillsynen måste kunna erbjudas på ett sätt som tryggar föräldrarnas möjligheter att delta i arbetslivet. Tillsynen måste kunna utformas flexibelt med utrymme för individuella lösningar.

9:8 Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

För barn som trots olika stödåtgärder inte kan bo hos sina föräldrar är familjehem den insats som i första hand skall prövas. Familjehem innebär att barnet bor hos en annan familj än den egna. Det ska ställas minst lika stora krav på det familjehem där barn placeras som en insats enligt denna lag som det ställs av Socialtjänsten i fråga av andra familjehem.

Bostad med särskild service för barn och ungdomar innebär en bostad där det ofta är fråga om att tillgodose komplicerade omvårdnadsbehov. I bostad med särskild service ingår omvårdnad, fritid och kultur som en del av insatsen. Bostad med särskild service kan beviljas utifrån barnets eller ungdomens skolsituation eller av omfattande omvårdnadsbehov.

Insatser enligt 9:8 beslutas av Vård och Omsorgsnämnden.

9:9 Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad för vuxna

I en bostad med särskild service kan man få anpassat stöd. En gruppboende består av flera lägenheter med gemensamma utrymmen. Personal finns tillgänglig för att ge de boende det stöd de behöver. Insatsen prövas individuellt. I bostad med särskild service (gruppboende) ingår omvårdnad, fritid och kultur som en del av insatsen. *”Omvårdnaden skall kontinuerligt anpassas efter rådande omständigheter så att den hela tiden svarar mot den enskildes aktuella situation. En förutsättning för en sådan utformning av omvårdnaden är att den noggrant planeras, dokumenteras och följs upp”.*¹

Den enskilde kan inte kräva att få flytta in i ett namngivet gruppboende.

Annan särskild anpassad bostad är ofta en fullvärdig lägenhet i det normala bostadsbeståndet. Behövligt stöd och service, dvs. ledsagarservice, hjälp i hemmet och personlig assistans, ges inom ramen för SoL, LSS och LASS.

9:10 Daglig verksamhet

Den som omfattas av LSS personkrets 1 eller 2 och är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig har rätt till daglig verksamhet. Hänsyn skall tas till den enskildes önskemål om inriktning på verksamheten.

---

¹ SOSFS 2002:9 Socialstyrelsen, Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS, Stöd för Rättstillämpning och Handläggning, 2003

11 Individuell Plan 10§ LSS

Den som omfattas av LSS personkrets 1, 2 eller 3 kan begära att få en Individuell plan upprättad.

”Enligt bestämmelsernas första stycke skall kommuner och landsting, om den enskilde så önskar, i samband med att en insats enligt lagen beviljas upprätta en plan i vilken beslutade och planerade insatser redovisas. I planen skall även redovisas åtgärder som vidtas av andra än kommunen eller landstinget som man känner till. Planen skall fortlöpande och minst en gång om året omprövas.

Planen är till för att klargöra den enskildes behov av insatser samt underlätta samordningen mellan de olika organ som individen får stöd av”

Handikapplagen LSS, K. Grunewald & C Leczinsky

12 Semesterresa

Rekreation och fritidsaktiviteter ingår som en naturlig del i livet. Insatser för att den funktionshindrade ska kunna leva som andra ska vara anpassade efter de individuella behoven och ha karaktären av personlig service.

Om den funktionshindrade tillhör personkretsen i LSS och är i behov av ledsagare vid semesterresa och behovet inte tillgodoses på annat sätt fattas beslut om ledsagare:

- 1, som en del i personlig assistans om den enskilde har sådan insats genom kommunen.
- 2, om den enskilde har personlig assistans enligt LASS
- 3, ledsagarservice

Varje ansökan prövas individuellt.

Ansökan om ledsagare ska beviljas om behovet inte anses tillgodosett på annat vis. Ett exempel på att behovet kan anses vara tillgodosett på annat sätt är om den funktionshindrade inom ett år beviljats ledsagare vid semesterresa eller erhållit korttidsvistelse i semesterliknande form.

Om ledsagaren planeras vara en nära anhörig (dvs person som den funktionshindrade ingår hushållsgemenskap med) ska det prövas om det kan ingå som en del i familjegemenskapen att man firar semester tillsammans.

Den funktionshindrade bör få information om vikten av att ansökan görs i god tid före beräknad avresa. Minst sex veckor före planerad resa. Beslut kan inte fattas i efterhand.

Den sökande ska i ansökan specificera omfattning (timmar, när på dygnet dessa ska vara förlagda, vakande/ sovande natt). Ansökan bör även specificera de kostnader som ledsagaren kommer att generera för resa, boende, matkostnader med mm.

Myndighetsbeslutet avser antal timmar den enskilde blivit beviljad för semesterresa. Utförare beslutar om ersättning för omkostnader till ledsagare.

13 Ansökan

Socialtjänstlagen (SoL) reglerar medborgarnas sociala och ekonomiska trygghet. Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) reglerar framförallt rätten till sjukvård, behandling, habilitering och rehabilitering och hjälpmedel. När insatser enligt SoL och HSL inte räcker till träder LSS in.

Denna lag är ett kompletterande stöd till människor med stora och varaktiga funktionshinder. LSS begränsar inte på insatser enligt SoL och HSL. En viktig information är att det i LSS finns en valfrihet i ansökan om insats. Den enskilde väljer själv inom vilket lagrum han/hon vill ansöka SoL eller LSS.

Insatser enligt LSS kan endast ges den enskilde om han själv eller hans legale företrädare begär det. Tvångsbestämmelser saknas i LSS. Om den enskilde är under 15 år eller saknar förmåga att på egen hand ta ställning i frågan kan vårdnadshavare, god man, förmyndare eller förvaltare begära insatser för honom. Endast dessa är att betrakta som legala företrädare och inte t. ex personer som är personal eller föräldrar till vuxna barn (8 § LSS). Ansökan kan göras muntligt eller skriftligt. Tierps kommun har blankett för ansökan om insatser enligt LSS.

14 Förhandsbesked 16 § LSS

Den som vill flytta till en annan kommun kan ansöka om förhandsbesked enligt 16 § LSS. Den mottagande kommunen ska behandla ansökan på samma sätt som om det vore en kommunmedborgare som ansökte om insatserna. Hemkommunen är skyldig att på begäran bistå inflyttnings kommun med de uppgifter som behövs för utredning och bedömning.

15 Handläggning av LSS ärenden

Som komplement till *LSS Riktlinjer, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*, används *Riktlinjer för biståndsbedömning av bistånd enligt Socialtjänstlagen*.

Tierps kommun har i vård och omsorgsnämnden fastställda ”*Rutiner för handläggning och dokumentation av insatser enligt LSS samt bistånd enligt SoL*” som beskriver gällande dokumentations och handlägningsrutiner.

Utredningen ska inledas utan dröjsmål, genomföras skyndsamt och leda till beslut i rimlig tid. Vad som avses med rimlig tid kan inte anges exakt utan måste bli föremål för en bedömning i det enskilda fallet. Vård och Omsorgsnämnden har fastlagt att utredning enligt SoL bör vara slutförd dock senast inom 8 veckor från ärendes öppnande. Gällande LSS utredning dock senast inom tre månader från ärendes öppnande bör utredning vara slutförd.

Tidsbegränsade beslut samt uppföljning av beslut

Tidsbegränsade beslut

Insatser enligt LSS

- Personlig assistans efter individuellt behov dock högst 1 år
- Bostad barn efter individuellt behov dock högst 1 år

Uppföljning av beslut

Uppföljning av beslut kan vara individuellt styrt, om inte indikation på individuellt behov av uppföljning gäller nedanstående. Vid nyplacering tas kontakt inom 3 månader från datum för verkställighet för uppföljning, detta gäller både SoL och LSS-insatser.

- Personlig assistans tidsbegränsade beslut efter individuellt behov, dock högst 1 år
- Ledsagning beslut efter individuellt behov, uppföljning 1 gång per år
- Kontaktperson beslut efter individuellt behov, uppföljning 1 gång per år
- Avlösarservice beslut efter individuellt behov, uppföljning 2 gånger per år
- Korttidsvistelse/

- Korttidshem/
Stödfamilj/ beslut efter individuellt behov, uppföljning 1 gång per år
- Korttidstillsyn beslut efter individuellt behov ålder 12-2, uppföljning 1 gång per år
- Bostad barn tidsbegränsade beslut efter individuellt behov, dock högst 1 år
- Bostad vuxna beslut efter individuellt behov eller tillsvidare, uppföljning 1 gång per år
- Daglig verksamhet beslut efter individuellt behov eller tillsvidare, uppföljning 1 gång per år

Om enskild avsäger sig insats görs detta skriftligt till Biståndsenheten.

16 Insatsmätning

En insatsmätning utförs av LSS handläggare som mäter den enskildes behov av personalstöd dygnet om i sin livsföring.

Genomförandet av insatsmätning på gruppboende, daglig verksamhet samt korttids vistelse görs i dialog med personal på respektive enhet. Mätningen bör även innefatta de psykosociala delarna. Efter en mätning av insatserna framkommer vilka behov av insatser den enskilde har. Mätning av insatser syftar i att mäta behovet av personalstöd, behovet av specialkompetens, boendeform etc. LSS handläggaren använder sig av Södertörnsmodellen vid insatsmätning. Insatsmätningen sker genom intervju av personal som arbetar med att ge stöd till den enskilde. För att få en så nyanserad bild som möjligt bör två personal medverka vid intervjun. En sammanställning av frågorna ska delges personalen minst en vecka före intervjutillfället.

Vid bedömning av ”nya” personer i verksamheten kan en preliminär bedömning utföras.

Södertörnsmodellen är fördelad i fem nivåer

- Nivå 1
Personalens huvudsakliga stöd består av påminnelser, och att ge muntliga instruktioner.
- Nivå 2
Personalen behöver i regel hjälpa till att initiera olika aktiviteter ex. hemsysslor. Muntlig instruktion samt hjälp med enstaka moment.
- Nivå 3
Personalen är ofta närvarande och hjälper till vid flera moment när olika aktiviteter/hemarbete sker.
- Nivå 4
NN har ett omfattande fysiskt och/ eller psykiskt funktionshinder och personal är närvarande i stort sett hela tiden. Det krävs tid för motiveringsinsatser.
- Nivå 5
Det behövs **minst en personal** för att man ska klara omvårdnaden med NN, eller av säkerhetsskäl. Krävande personalinsats och/ eller omfattande motivationsarbete behövs. Vaken natt behövs i regel.

17 Litteraturförteckning

- Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS 2003
Stöd för Rättstillämpning och Handläggning
Socialstyrelsen
- Handikapplagen LSS, K. Grunewald & C Leczinsky, 1999
Tredje upplagan, Norstedts juridik
- Regeringens proposition 1992/93:159
Stöd och service till vissa funktionshindrade
- Riktlinjer för biståndsbedömning av bistånd 2003
enligt Socialtjänstlagen, Biståndsenheten
Tierps kommun
Enligt vård och omsorgsnämndens beslut den 27 mars 2003, 19 §
- Rutiner för handläggning och dokumentation av insatser 2003
Enligt LSS samt bistånd enligt SoL, Biståndsenheten
Tierps kommun
Enligt vård och omsorgsnämndens beslut den 12 juni 2003, 32 §
- Stockholm stad
Riktlinjer Medföljare semesterresa
- Södertörnsmodellen, reviderad 2004 2004
- Verksamhetsplan Vård och Omsorg 2003 2002
Enligt vård och omsorgsnämndens beslut den 28 oktober 2002, 92 §
- Åstorps kommun
Riktlinjer för insatser enligt LSS och
LASS inom Åstorps kommun

Riktlinjer för verkställighet av insatser enligt LSS.

1. Funktionshinderomsorgens uppdrag

Funktionshinderomsorgen skall tillhandahålla insatser så att de ökar den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Insatserna ska ha en aktiverande prägel med yttersta syfte att även den som har omfattande funktionshinder i största möjliga utsträckning skall kunna bo självständigt och arbeta som andra. Insatserna skall alltså inte ges i formen av ett beskyddande omhändertagande där den enskilde själv bara spelar en passiv roll.

2. Riktlinjer för verkställighet av insatser

Insatsen skall ges i samråd med den enskilde, och med hänsyn till den enskildes självbestämmande och integritet. Insatsen skall vara av sådan karaktär, att den stöder och utvecklar den enskildes förmåga och oberoende (hjälp till självhjälp) och bidrar till den enskildes möjligheter till goda levnadsvillkor.

9:2 BITRÄDE AV PERSONLIG ASSISTANS	Kommunen och den enskilde upprättar ett skriftligt avtal gällande insatsen.
Egenvård	Rehabiliterande insatser utförs i samråd med sjukgymnast eller annan paramedicinskt personal.
Personlig omvårdnad	Enligt brukarens behov.
Städning Individuell prövning enligt beslut	Daglig uppsnygning. Veckostädning utförs med brukaren. Fönsterputsning storstädning samt piskning och vädring av större mattor utförs ej. För extra städning av hälsoskäl krävs läkarintyg eller att LSS-handläggaren sedan tidigare har kännedom om skäl till denna insats. Städutrustning som kan godkännas ur arbetsmiljösynpunkt skall tillhandahållas av brukaren.
Bäddning	Utförs med och för brukaren.
Inköp	Inköp av hushållspapper, toalettpapper i bal, läskedrycksbackar, samt andra skrymmande eller tunga saker utförs ej. Hemtransport och montering av inventarier utförs ej.
Tvätt	Tvätt av gångkläder, vit och kulörtvätt utförs med brukaren. Tvätt av tunga täcken och mattor utförs ej. Ändring och större lagningar av kläder utförs ej.
Hus/Trädgårdsskötsel	Vattning i mindre omfattning utförs tillsammans med brukaren. Gräsklippning och häckklippning utförs ej. Moment som innebär tunga lyft såsom vedintag, snöskottning m.m. utförs ej.
Matlagning	Matlagning samt diskning utförs med brukaren.
Assistans för sjukhusvistelse	Söks via biståndshandläggarna
Omkostnadsersättning/brukare	Brukaren står för egna kostnader i samband med resor och aktiviteter.
Omkostnadsersättning/personal	Utgår enligt Tierps kommuns riktlinjer för ledsagning enligt bilaga 1.
9:3 LEDSAGARSERVICE	Insatsen skall planeras med den enskilde.
Omkostnadsersättning/brukare	Brukaren står för egna kostnader i samband med resor och aktiviteter.
Omkostnadsersättning/personal	Utgår enligt Tierps kommuns riktlinjer för ledsagning enligt bilaga 1.

Semesterresa	Se sid 7, punkt 12
9:4 KONTAKTPERSON	Insatsen skall planeras med den enskilde enligt kontrakt.
Omkostnadsersättning	Brukaren står för egna kostnader i samband med resor och aktiviteter.
Kontaktpersoner arvodas	Arvode och omkostnadsersättning utifrån Kommunförbundets riktlinjer
9:5 AVLÖSARSERVICE I HEMMET	Planeras med den enskilde. Arbetet skall i möjligaste mån schemaläggas.
9:6 KORTTIDSVISTELSE UTANFÖR DET EGNA HEMMET Barn/vuxna	Insatsen tillgodoses i särskilt korttidsboende, i stödfamilj eller på annat sätt.
Verkställighet	Beslutet omfattar antalet dygn per år, som schemalägges.
Stängning av verksamheten för barn och ungdom	Varje år stänger barn/verksamheten två veckor juni- augusti. Meddelande om stängning lämnas under januari månad. Även midsommarhelgen liksom julhelgen hålles stängd.
Avgifter	Brukaren står för egna kostnader för resor och aktiviteter. Avgifter för måltider utgår enligt kommunens gällande taxa. Resor till och från bekostas av den enskilde
Lägervistelse	Anordnas i första hand i kommunal regi
9:7 KORTTIDSTILLSYN UNGDOM ÖVER 12 ÅR	
Planering	Insatsen verkställs av förvaltning Barn, Utbildning och Kultur.
Avgifter	Kostnaden för resor till och från korttidstillsynen debiteras den enskilde.
9:8 BOENDE I FAMILJEHEM ELLER BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE FÖR BARN ELLER UNGDOMAR SOM BEHÖVER BO UTANFÖR FÖRÄLDRAHEMMET	Regleras i enskilda avtal.
9:9 BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE FÖR VUXNA	
Egenvård	Rehabiliterande insatser utförs i samråd med sjukgymnast eller annan paramedicinskt personal enligt brukarens behov
Personlig omvårdnad	Utförs tillsammans med brukaren efter behov.
Städning	Daglig uppsnyggning vid behov samt veckostädning som utförs med den boende. Fönsterputs 2 ggr/år
Matlagning	Personal planerar och/eller tillreder tillsammans med brukaren.
Inköp	Inköp av hushållspapper, toalettpapper i bal, läskedrycksbackar, samt andra skrymmande eller tunga saker utförs ej. Hemtransport och montering av inventarier utförs ej.

Tvätt	Tvätt av gångkläder, vit och kulörtvätt utförs med brukaren. Tvätt av tunga täcken och mattor utförs ej. Ändring och större lagningar av kläder utförs ej.
Fritid	Kultur och fritidsaktiviteter ingår i boendet. Varje enskild person skall erbjudas en individuell aktivitet i månaden.
Semester boende	Se sid 7, punkt 12
Semester personal	Utgår enligt Tierps kommuns riktlinjer för ledsagning enligt bilaga 1.
9: 10 DAGLIG VERKSAMHET	
Arbetsplaner	Individuella arbetsplaner görs med varje arbetstagare Kontinuerlig uppföljning
Placering	Den enskilde får vara med och önska arbetsplats i mån av plats
Omfattning	Arbets tid 9-15. Undantag kan göras om verksamheten kräver andra tider. Deltidsarbete kan beviljas vid behov.
Pensionsålder	Arbetsplats erbjuds inte efter 65 år. Brukaren kan dock erbjudas Träffpunkten, ett tillfälle till social samvaro.
Habiliteringsersättning	Utgår ej efter 65 år.
Resekostnader. Daglig verksamhet ombesörjer resor till och från arbetet, t.o.m. 65 år	För kostnaden hänvisas till avtal som medför en egenavgift. motsvarande busskort.

3 Verkställighet av beslut

Beslut om insats enligt LSS skall vara verkställda inom tre månader. Om beslutet inte är verkställt inom denna tid kontaktar utförare ansvarig handläggare. Handläggare kallar då till uppföljning av beslut.

Om enskild inte tar beviljad insats i anspråk sker en omprövning av beslutet.

Riktlinjer för omkostnader i samband med ledsagning

Vad som ersätts beror på vad brukaren är beviljad enligt biståndsbeslut.

Resor

Ska ske med färdtjänst eller allmänna kommunikationsmedel. Har du åkt buss, upptåget eller båt lämnas biljetten in om pris och moms framgår av biljetten. Bensin- och milersättning betalas ej ut om inte annan överenskommelse har gjorts med arbetsledaren. Parkeringsavgifter ersätts inte utan får betalas utav brukaren. Resor till och från arbetet ersätts inte.

Café- och restaurangbesök

Vid besök café eller restaurang, ersätts ledsagaren med följande summor:

Vid restaurangbesök utgår ersättning med max 60 kronor.

Vid konditoribesök utgår ersättning med max 30 kronor.

Kostnader därutöver betalas av ledsagaren.

Mat hemma hos brukaren, står ledsagaren själv för sin del av kostnaden.

Entréavgifter/biljetter

Ersättning utgår t ex. bio, teater, sport evenemang, sportaktiviteter, dans. Ersättning utgår med det faktiska beloppet. Vid hyra av banor t ex bowling, badminton, får brukaren stå för kostnaden. På vissa ställen där de tar inträde kan du som ledsagare komma in gratis, kom ihåg att uppge att du är med som ledsagare. OBS! Ledsagarens egen förtäring vid ovanstående evenemang bekostar ledsagaren själv.

Hyra video/DVD film

Brukaren betalar för den kostnaden

Lotter och godis

Ledsagaren står själv för kostnaden.

Beloppet för omkostnad per månad är max 500 kronor.

Kvitton ska

- 1, Vara specificerade det vill säga, det ska klart framgå vad man betalat för.
- 2, Innehålla moms och organisationsnummer.
- 3, Klistra kvitton var och en för sig på ett A4-papper, skriv ditt namn och personnummer.
- 4, Inga andra inköp får finnas med på kvittot än det som kommunen ska ersätta.
- 5, Kvittot får inte vara delat med brukaren.

Tidrapport och kvitton ska skickas in direkt efter det sista arbetspasset i månaden.

För arbetstid vid resor gäller om inte annat överenskommit på förhand:

Arbetstid per dygn max 10 timmar.

Sovjour per dygn max 8 timmar.

Vid längre resor utgår ersättning för arbetstid efter överenskommelse enligt beviljad beställning för ledsagning.

